

PROGRAM
PENTRU EXAMENUL DE ADMITERE LA DOCTORAT
la disciplina „FINANȚE; MONEDĂ; CREDIT”

specialitatea 08.00.10 „Finanțe; Monedă; Credit”

COMPARTIMENTUL „Finanțele întreprinderii și management financiar”

1. **Conținutul finanțelor întreprinderii:** definirea finanțelor întreprinderii, sistemul de relații financiare dintre întreprindere și mediu, funcțiile finanțelor întreprinderii, principii de organizare a activității financiare, factori de influențare asupra procesului de organizare a activității financiare la întreprindere.
2. **Politica financiară a întreprinderii:** conținut, obiective. Capitalul întreprinderii: concept, forme de manifestare, nevoia de capital, factorii obiectivi care determină mărimea capitalurilor la nivel de întreprindere; costul capitalului: definiția, modele de calcul a costului capitalului propriu și împrumutat; costul mediu ponderat al capitalului: definiția și modul de calcul.
3. **Politica de finanțare a întreprinderii:** concept, surse de finanțare: capital propriu și împrumutat, modalități de majorare a capitalului propriu; modalități de finanțare prin împrumuturi: bancare, obligatare, financiare, comerciale, alte datorii; leasing: noțiune, tipuri și caracteristică.
4. **Structura financiară a întreprinderii:** noțiune, elemente structurale; structura financiară optimă: concept, criterii de optimizare; indicatorii de îndatorare; determinarea posibilităților de îndatorare și a capacității maxime de îndatorare; levierul financiar, efectul de levier financiar; factorii care influențează formarea structurii financiare;
5. **Mijloacele fixe ale întreprinderii:** caracteristica generală, tipuri de uzură, durata de funcționare utilă, valoarea reziduală, metode de calcul a uzurii: metoda liniară, proporțională, soldului degresiv, ratei descrescătoare; indicatori de apreciere a eficienței mijloacelor fixe: indicatori de structură, gradul de folosință, randamentul mijloacelor fixe; surse de finanțare a mijloacelor fixe.
6. **Activele curente și eficiența utilizării acestora:** caracteristica generală a activelor curente și structura acestora; indicatori de apreciere a eficienței utilizării activelor curente; efectele încetinerii sau accelerării vitezei de rotație a activelor curente; direcții și măsuri de accelerare a vitezei de rotație a activelor curente (în faza de aprovizionare, producție, comercializare); surse de finanțare a activelor curente: datorii pe termen scurt, fondul de rulment, politici de gestiune a fondului de rulment. Gestiunea stocurilor: stocuri și gestiunea lor: definiția financiară a stocurilor, avantajele și dezavantajele generate de insuficiența de stoc sau de existența unor stocuri excesive; costuri generate de deținerea stocurilor; metode și politici de gestiune a stocurilor;
7. **Organizarea circulației bănești la întreprindere:** motivația deținerii, de către întreprindere, a mijloacelor bănești; avantajele și dezavantajele deținerii numerarului de către întreprindere; conținutul și obiectivele trezoreriei; determinarea soldului optim de numerar: modelul Baumol, modelul Miller-Orr; previziunea trezoreriei. Gestiunea încasărilor și plăților la nivel de întreprindere: structura încasărilor și plăților, obiectivul și conținutul gestiunii acestora; metode de gestiune a creanțelor: metode de studiere și selectare a clienților, de control a acestora; metoda indicatorilor de analiză a clienților.
8. **Gestiunea pasivelor curente:** principii de bază ale finanțării pe termen scurt, definiția, caracteristica și clasificarea pasivelor stabile; abordările politicii de fond de rulment, tipuri de împrumuturi pe termen scurt, metode netradiționale de finanțare pe termen scurt.
9. **Analiza financiară a întreprinderii:** necesitatea și obiectivele analizei financiare, funcțiile analizei financiare, metode de analiză financiară; sistemul de indicatori utilizați în analiza financiară: rentabilitatea (vânzărilor, activelor, resurselor consumate, financiară) și măsuri de sporire a indicatorilor, lichiditatea (rata lichidității imediate, curente, intermediară) și solvabilitatea întreprinderii.
10. **Gestiunea întreprinderii în situații de criză:** noțiune, fazele, cauzele și metodele de previziune a falimentului, metode de gestiune a situațiilor de criză. Insolvabilitatea întreprinderii: definiția, situații de insolvabilitate; restructurarea: concept, metode și tehnici de restructurare a întreprinderilor insolvente conform legislației Republicii Moldova. Reorganizarea întreprinderii: definiția și metodele aplicate în Republica Moldova. Lichidarea întreprinderii: definiția, condițiile și procedura de lichidare. Tehnici de reorganizare a întreprinderilor: fuziuni, achiziții, divizări.

Bibliografia obligatorie:

1. Legea Republicii Moldova privind Insolvabilitatea, nr. 632-XV din 14.11.2001// Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 139-140/1082 din 15.11.2001;
2. Legea Republicii Moldova cu privire la antreprenoriat și întreprindere, nr. 845-XII din 03.01.1992;
3. Botnari N., Finanțele întreprinderii, ed. Tipografia Centrală din Moldova, Chișinău, 2008;
4. Botnari N., (coordonator), Finanțele întreprinderii: sinteze, teste, probleme, ed. ASEM, Chișinău 2006;
5. Dragota V. (coordonator), Management financiar, V I-II, București, 2003;
6. Brezeanu P., Management financiar, V I-II, București, 2006;

Bibliografia suplimentară:

7. Onofrei M., Finanțele întreprinderii, ed. Economică, București, 2004,
8. Ion Stancu, „Finanțe: piețe financiare și gestiunea portofoliului, investițiile reale și finanțarea lor, analiza și gestiunea financiară a întreprinderii”, București, 2002;
9. Cobzari L., Taran I., Baurciulu A., Politici financiare ale întreprinderii, ed. Tipografia Centrală ASE Moldova, Chișinău, 2006;

10. Țiriulnicova N. (coordonator), Analiza rapoartelor financiare, ed. Tipografia Centrală, ASE Moldova, Chișinău, 2004;
11. Standardul Național de Contabilitate. Acte normative.

COMPARTIMENTUL „Finanțe publice și fiscalitate”

1. **Mecanismul financiar** : concept și elementele componente, caracteristica sistemului financiar – element de bază al mecanismului financiar, pârghiile economico-financiare, planificarea financiară, controlul financiar, organe cu funcții în domeniul finanțelor publice, dreptul financiar
2. **Cheltuielile publice**: conținutul economic și clasificarea cheltuielilor publice. Nivelul, structura și dinamica cheltuielilor publice. Tendințe în evoluția cheltuielilor publice în condițiile actuale.
3. **Bugetul de stat**: concept, funcții, principii bugetare. Sistemul bugetar: concept, tipurile sistemelor bugetare și particularități în RM. Politica bugetar – fiscală a statului: scopurile și instrumentele, caracteristica generală a componentelor.
4. **Procesul bugetar**: noțiune și trăsături, fazele procesului bugetar, caracteristica și conținutul lor. Particularitățile procesului bugetar în RM.
5. **Administrația publică locală**: structura, atribuțiile în domeniul finanțelor. Delimitarea competențelor la încasarea veniturilor și efectuarea cheltuielilor. Relațiile inter-bugetare. Metodologia de calcul a transferurilor.
6. **Impozitele - noțiuni generale**. Conținutul social economic al impozitelor și rolul lor în statele moderne. Clasificarea impozitelor. Principiile impunerii. Așezarea și perceperea impozitelor. Metode de impunere.
7. **Sistemul fiscal al RM**. Sistemul de impozite și taxe . Organele cu atribuție de administrare fiscală. Legislația fiscală a RM. Reforma fiscală în RM.
8. **Impozitul pe venit** . Subiecții și obiectul impunerii. Cotele, înlesnirile și metode de calcul a impozitului pe venit pentru persoanele fizice și juridice. Declarația privind impozitul pe venit.
9. **TVA** . Subiecții și obiectele impunerii. Calcularea bazei impozabile. Cotele TVA. Livrări scutite de TVA. Administrarea și prezentarea declarației TVA.
10. **Accizele**. Subiecții și obiectele impunerii. Înlesniri la plata accizelor. Administrarea accizelor.

Bibliografie :

1. **Codul Fiscal al RM** MO al RM 2005, ediție specială cu modificările la situația de 01.01.2008;
2. **Codul Vamal. Legea RM nr.1149-XIV din 20.07.2000** (MO al RM din 26.12.2000, nr.160-162);
3. **Legea RM “Cu privire la tariful vamal” Nr. 1380 – XIII din 20.11.1997;**
4. **Legea Bugetului de stat pe anul 2008;**
5. **Legea RM cu privire la Centrul pentru Combateră a Crimelor Economice și Corupției, nr.1104-XV din 6.06.2002 (MO al RM nr.91-94 din 27.07.2002);**
6. **Legea Republicii Moldova privind sistemul bugetar**
7. și procesul bugetar (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, ediție specială)Nr. 847 din 24.05.1996
8. **Legea Republicii Moldova privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr.289-XV din 22.07.2004. Monitorul oficial 168-170/773 din 10.09.2004.**
9. Concepția reformei fiscale Nr.1165-XIII din 24.04.1997;
10. Instrucțiunea MF “ Cu privire la modul de calculare și achitare a accizelor” Nr.03 din 16.08.2002;
11. Regulamentul „Cu privire la instituirea sistemului de marcă cu timbre de acciză a mărfurilor din țară (indigene) și din import pasibile accizelor” din 19.03.2001;
12. Hotărârea Guvernului nr.130 din 06.02.98 “Cu privire la limitarea unor tipuri de cheltuieli permise spre deducere din venitul brut” (MO al RM nr.26-27 din 26.03.98);
13. Hotărârea Guvernului nr.484 din 04.05.98 “Cu privire la limitarea cheltuielilor de asigurare ale persoanelor juridice, permise ca deduceri de cheltuieli aferente activității de întreprinzător pentru scopuri fiscale” (MO al RM nr. 62-65 din 09.07.98);
14. Instrucțiunea „Cu privire la modul de prezentare de către persoanele fizice a Declarației cu privire la impozitul pe venit” nr.4 din 29.01.2001(MO al RM nr.21-24 din 27.02.2001;
15. Instrucțiunea “Cu privire la reținere a impozitului pe venit la sursa de plată” nr.14 din 19.12.2001(MO al RM nr.5-8 din 10.01.2001);
16. Instrucțiunea cu privire la modul de prezentare de către persoanele ce practică activitate de întreprinzător a declarației cu privire la impozitul pe venit;
17. A.Secieru, Finanțele publice, Chișinău, 2004
18. Hîncu R.(coordonator) și colectiv de autori, Finanțe publice: sinteză, scheme, teste. Editura ASEM. Chișinău, 2005.
19. T. Manole Finanțe publice locale, , Chișinău, 2003.
20. Iu. Văcărel, Finanțe publice, Editura Didactică și pedagogică, București, 2001
21. Hîncu R., Chicu N.,Cuzmina O., Covali R., Dandara M.,ș.a. „Metode și tehnici fiscale: curs universitar” editura ASEM, Chișinău 2005;
22. Hîncu R., Chicu N.,Cuzmina O., Covali R., Dandara M.,ș.a. „Metode și tehnici fiscale:
23. Sinteze, teste, probleme” editura ASEM, Chișinău 2005;
24. Corduneanu Carmen. Sistemul fiscal în știința finanțelor. București 1998;
25. Brezeanu Petre “Fiscalitate: concepte, modele, teorii, mecanisme și practici fiscale”, editura Economica, București 1999;

COMPARTIMENTUL „Asigurări și reasigurări”

1. **Abordarea economică, juridică și socială a relațiilor de asigurare:** evoluția conceptului de asigurare, definiția asigurărilor, necesitatea, rolul, principiile, forme de protecție împotriva acțiunii forțelor distructive ale naturii și a accidentelor, tipuri de fonduri de asigurare, asigurarea ca o categorie economică, funcțiile principale și secundare, criterii de clasificare a asigurărilor, definiția contractului de asigurare, caracterele juridice, condițiile de validitate, elementele de bază a contractului de asigurare, efectele, modalitățile de încetare a contractului de asigurare, noțiunile de bază din domeniul asigurărilor, cadrul legal.
2. **Constituirea și organizarea activității de asigurare:** tipuri de societăți de asigurare, structura organizatorică a societății, caracteristica departamentelor în cadrul companiei de asigurări, licențierea asigurătorilor, condițiile și modalitatea de înregistrare a unei societăți de asigurări.
3. **Gestiunea financiară a asigurătorilor:** veniturile și cheltuielile asigurătorilor, gestiunea fondurilor și rezervelor de asigurare, solvabilitatea, statistica actuarială în asigurări, caracteristica indicatorilor de apreciere a eficienței activității de asigurare.
4. **Piața asigurărilor și modalitățile de supraveghere a activității de asigurare:** noțiunea și elementele pieței asigurărilor, analiza indicatorilor ce caracterizează piața asigurărilor, cercetarea și strategiile de marketing în asigurări, autoritatea de supraveghere a asigurărilor.
5. **Asigurarea răspunderii civile:** forme, obiecte, riscuri, aspecte juridice, evaluare, obligațiuni, efecte sociale, prima de asigurare, drepturile și obligațiile părților, esența asigurărilor de răspundere civilă, particularitățile asigurărilor de răspundere civilă, modalități de determinare a primei de asigurare, asigurarea prin efectul legii de răspundere civilă a deținătorilor de autovehicule, tipuri de asigurare de răspundere civilă la nivel național și internațional.
6. **Asigurări de bunuri: obiecte, riscuri, aspecte juridice, evoluție, tipuri, contracte, contractanți, obligațiuni, drepturi, efecte, particularități în Republica Moldova;** condițiile pentru existența unui interes asigurabil pentru asigurarea bunurilor, cazurile de asigurare și tipurile de riscuri, odată de încheiere a contractului de asigurare, durata asigurării, determinare primei de asigurare și a sumei asigurate, importanța asigurărilor din agricultură, obiectul asigurărilor din agricultură, riscurile pentru care asigurătorii oferă protecție, încheierea contractului de asigurare, efectele contractului de asigurare, constatarea și evaluarea pagubelor, stabilirea și plata despăgubirii de asigurare, principiile de calcul a despăgubirii.
7. **Asigurarea transportului terestru: obiecte, riscuri, aspecte juridice, evaluare, contracte, obligațiuni, drepturi, particularități în Republica Moldova;** esența asigurărilor de transport terestru, particularitățile asigurărilor de transport terestru, asigurarea maritimă, asigurarea aeronavelor, modalitatea de încheiere a contractului de asigurare, asigurarea Casco, asigurarea Cargo.
8. **Asigurări de persoane: esență, particularități juridice, obligațiuni, drepturi, riscuri, tipuri, particularități în Republica Moldova;** esența și destinația asigurărilor de persoane, tipurile de riscuri în cadrul asigurărilor de persoane, modalitatea de încheiere a contractului de asigurare, elementele generale ale mecanismului asigurărilor de viață, condițiile generale și particularitățile asigurărilor de persoane.
9. **Reasigurări : necesitate, apariția și evoluția, conținut economic, forme și metode de reasigurare, rol, însemnătate, funcții;** organizarea activității de reasigurare în Republica Moldova.
10. **Asigurarea riscurilor financiare:** esența și destinația asigurării riscurilor financiare, tipuri de asigurări, durata asigurării, determinare primei de asigurare și a sumei asigurate, obligațiile părților, stabilirea mărimii și plății despăgubirii de asigurare, principiile de calcul a despăgubirii.

Bibliografie :

1. Legea Republicii Moldova № 407-XVI din 21 decembrie 2006 “Cu privire la asigurări” Monitorul Oficial al Republicii Moldova № 47-49 (2034-2036) din 6 aprilie 2007.
2. Legea Republicii Moldova № 414-XVII din 22 decembrie 2006 „Cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule” // Monitorul Oficial al Republicii Moldova- 32-35- 9.03.07.
3. Hotărârea Serviciului de Stat pentru Supravegherea Asigurărilor Nr 212 din 20 iunie 2001 „Cu privire la elaborarea Regulilor de plasare a fondurilor și rezervelor de asigurare”// Monitorul Oficial al Republicii Moldova- 2001- iulie- Nr 72.
4. S. Fotescu, A. Țugulschi “Asigurări și reasigurări” Note de curs, Editura ASEM 2006
5. S. Fotescu “Inițiere în asigurări” Chișinău 2003
6. I. Văcărel, F. Bercea “Asigurări și reasigurări”, București, 1993, pag. 11-39;
7. Alexa Cst., Ciurel V.- Asigurări și reasigurări în comerțul internațional, Editura ALL, București, 1992.
8. Cistelican L, Cistelican R- Asigurări comerciale, Editura D. Cantemir, Tg. Mureș, 1997.
9. Constantinescu D.A Managementul societăților de asigurare, Editura Brend, București, 1998.
10. Galiceanu I., Galiceanu M. “Asigurări interne și internaționale” Craiova 1999
11. Revistele: “EVCOR”, “Finanțe”, “Finanțele și piețele”.

COMPARTIMENTUL „Monedă și politici monetare”

1. **Moneda:** conceptul de monedă, necesitatea și apariția monedei, etapele evoluției, clasificarea semnelor monetare. Formele monedei, puterea de cumpărare a monedei. Funcțiile monedei (mijloc de circulație, etalon al valorii, instrument de rezervă a valorii

etc.). rolul monedei în economiile moderne.

2. **Masa monetară:** noțiune, structura și dinamica masei monetare. Viteza de circulație a monedei. Indicatorii monetari; agregatele monetare. Particularitățile calculării agregatelor monetare în Republica Moldova. Masa monetară în Republica Moldova.

3. **Teorii monetare:** Teoria cantitativă tradițională; variante moderne ale teoriei cantitative; teoria veniturilor și modelul lui Keynes; teoria neoclasică și prostkeynesismul. Monetarismul. Aplicarea teoriilor monetare în Republica Moldova.

4. **Sisteme monetare naționale:** unitatea monetară; etalonul monetar; tipuri de sisteme monetare. Mecanismul emiterii și punerii în circulație a monedei. Convertibilitatea monetară. Sistemul monetar actual al Republicii Moldova.

5. **Banca și sistemul bancar:** originea băncilor, caracteristica generală a băncii ca instituție financiară. Sisteme bancare; sistemul bancar al Republicii Moldova. Instituții financiar-creditare speciale. Legislația bancară în Republica Moldova.

6. **Banca Centrală:** caracteristica generală, particularitățile Băncilor Centrale în diferite țări. Originea, statului și structura Băncii Naționale a Moldovei; funcțiile B.N.M. Legislația privitor la B.N.M.

7. **Băncile comerciale:** esența și caracteristica generală; băncile comerciale ca verigă de bază a sistemului bancar; funcțiile băncilor comerciale; principiile de activitate; clasificarea băncilor comerciale.

8. **Piața monetară:** caracteristica generală; componentele pieței monetare; principiile de funcționare și rolul pieței monetare în creația monetară. Creația monetară scripturală (geneza monedei scripturale, multiplicatorul creditului, multiplicatorul monetar). Analiza creației monetare în Republica Moldova.

9. **Politica monetară și instrumentele ei:** conceptul de politică monetară; rata dobânzii; rata rezervelor obligatorii; cursul valutar; operațiuni pe piața liberă. Reglementarea monetară: efectuarea operațiunilor pe piața liberă; manevrarea taxei scontului; modificarea ratei rezervelor obligatorii, intervenții pe piața valutară. Politica monetară în Republica Moldova.

10. **Inflația:** echilibrul monetar; conceptul de inflație; cauzele și formele inflației; efectele economice și sociale ale inflației. Politici antiinflaționiste. Inflația în Republica Moldova. Politica antiinflaționistă în Republica Moldova.

Bibliografie:

1. Basno C., Dardac N., Floricel C., Monedă. Credit. Bănci, București: Editura Didactică și Pedagogică, R. A., 2003. – 374 p.;
2. Andrei L., Euro. - București: Editura Economică, București, 2003.– 238p.
3. Bezbakh P., Inflation et desinflation, Paris: La Decouverte, 1988.
4. Bran P., Comunicarea financiară, București: Editura A.S.E., București, 2003. - 414 p.
5. Caraganciu A., Iliadi Gh., Monedă și credit: (manual). - Chișinău: Editura A.S.E.M., 2004. - 249 p.
6. Cerna S., Bani și creditul în economiile contemporane, vol. 1: Elemente de analiză monetară, București: Editura Enciclopedică, 1994. – 392 p.
7. Cerna S., Bani și creditul în economiile contemporane, vol. 2: Elemente de analiză monetară, București: Editura Enciclopedică, 1994. – 392 p.
8. Cerna S., Sistemul monetar și politica monetară, București: Editura Enciclopedică, 1996. – 237 p.
9. Cerna S., Unificarea monetară în Europa, București: Editura Enciclopedică, 1997. – 129 p.
10. Chabot Ch., Euro – moneda europeană, București: Editura Teora, 2000. – 144 p.
11. Daianu D., Echilibrul economic și moneda: keynesism și monetarism, București: Humanitas, 1993. – 159 p.
12. Dauphin-Mennier A., Histoire de la banque, 3 ed., Paris: Press Universite de France, 1964.
13. Dragomir Gh., Monedă. Credit: curs, Galați, 1996. – 99 p.
14. Frei L. I., Sistemele bancare contemporane ale Angliei, SUA și Franței, București: Editura de stat, 1996. – 220 p.
15. Hoanță N., Bani și bănci, București : Editura Economică, București, 2001. - 280 p.
16. Ignat I., Uniunea Europeană: de la piața comună la moneda unică, București: Editura Enciclopedică, 2002. – 200 p.;
17. Imireanu M., Tehnica și practica operațiunilor bancare: relațiile agenților economici cu băncile, București: Tribuna Economică, 1995. – 326 p.
18. Kirițescu C., Dobrescu E., Moneda: mică enciclopedie, București: Editura Enciclopedică, 1998.
19. Kirițescu C., Un secol de frământări monetare: 1900-1996, București: Editura Enciclopedică, 1996. – 264 p.
20. Le Goff Jacques, Negustorii și bancherii în Evul Mediu, București: Editura Meridiane, 1994. – 194 p.;
21. Lehmann P., Manuel d'économie monétaire, Paris: Nathan, 1988.
22. Manolescu Gh., Monedă și credit, București: Editura Fundației "România de Măine", 2003. - 228 p.
23. Manolescu Gh., Moneda și ipostasele ei, București: Editura Economică, București, 1997.
24. Manolescu Gh., Politici monetare și fiscale, București, 1997. – 221 p.
25. Manolescu Gh., Sisteme monetar-financiare comparate, București: Universitatea Ecologică, 1997. – 208 p.
26. Mayer Th., Bani, activitatea bancară și economia, București: Editura Didactică și Pedagogică, 1993. – 590 p.
27. Modelul structural și funcțional al sistemului financiar românesc / col. de aut.: Manolescu Gh., Dimitriu M., Oprișănescu G. - București: Centrul de Informare și Documentare Economică, 2003. - 95 p.
28. Monedă și credit / Turliuc V., Boariu A., Stoica O. - București: Editura Economică, București, 2005. - 303 p.
29. Monedă și credit: teorie și practică / Oprișescu M., Spulbăr C., Hurtupan J., Ungurean P. - Craiova: Universitaria, 1998. - 323 p.
30. Paun N., Bani și bănci în structuri europene, Cluj: Biblioteca Apostrof, 1995. – 248 p.

31. Rogers C., Money, Interest and Capital: A study in the foundations of monetary theory, Cambridge: Cambridge University Press, 1991. – 318 p.
32. Starițin L., Sistemul bancar al Republicii Moldova: condiții de restructurare și principalele direcții de dezvoltare, Chișinău, 2001. – 48 p.
33. Vasile R., Moneda și politica fiscală. - București: Uranus, 1994. - 222 p.
34. Банковское дело, под ред. Колесникова В. И., Кроливецкой Л. П., изд. 3-е, Москва: Финансы и Статистика, 1997. – 478 с.
35. Деньги. Кредит. Банки: учебник / Лаврушин О. И. (ред.), - 2-е изд., Москва: Финансы и Статистика, 2004. - 460 p.
36. Деньги. Кредит. Банки: учебник для вузов / Жукова Е. Ф., Зеленкова Н. М., Максимова Л. М., - 2-е изд., Москва: ЮНИТИ-ДАНА, 2003. - 600 стр.
37. Долан Э. и др., Деньги, банковское дело и денежно-кредитная политика, Санкт-Петербург, 1994. – 493 с.
38. Мошетто Б., Планьоль А., Международная банковская деятельность, Москва: ИНТРАТЭК-Р, 1994. – 122 с.
39. Поляков В.П., Московкина Л.А., Основы денежного обращения и кредита: учебное пособие.-2-е изд. доп., Москва: ИНФРА-М, 1997.-192 с.
40. Роуз П., Банковский менеджмент: предоставление финансовых услуг, М.: Дело, 1997. – 768 с.
41. Тарасов В. И., Деньги. Кредит. Банки: учебное пособие, Минск: Книжный дом, 2005. – 511 стр.
42. Финансы, денежное образование и кредит: учебник / под ред. Романовского М. В. и Врублевской О. В., Москва: Юрайт, 2004. – 544 стр.
43. Финансы. Денежное образование. Кредит. / под ред. Поляка Г. Б. - 2-е изд. - Москва: ЮНИТИ-ДАНА, 2004. – 507 стр.

COMPARTIMENTUL „Activitatea bancară”

1. Sistemul bancar: noțiune; elementele lui. Banca Centrală: caracteristica generală; funcțiile; activitățile; rolul ei. Băncile comerciale: esență, funcții, structura organizatorică și factorii care o determină. Principalele operațiuni active și pasive ale băncilor comerciale. Caracteristica sistemului bancar în Republica Moldova.

2. Managementul bancar: noțiune, conținutul, specificul, scopurile și rolul managementului bancar; direcțiile principale ale managementului bancar (managementul capitalului propriu; managementul angajamentelor băncii; managementul operațiunilor active; managementul riscurilor bancare; managementul personalului etc.).

3. Marketingul bancar: noțiune; conținutul, specificul, scopurile și rolul marketingului bancar; metode de organizare a marketingului la bănci; complexul marketingului la bănci.

4. Lichiditatea și solvabilitatea băncii comerciale: noțiune; caracteristica și rolul solvabilității și lichidității bilanțului băncii comerciale. Dirijarea solvabilității la nivel macro și micro (rezervarea obligatorie; asigurarea depozitelor; suficiența de capital; mărimea optimală a creditului acordat unui beneficiar, indicatorii lichidității și solvabilității etc.). Situația privind lichiditatea și solvabilitatea băncilor comerciale din Republica Moldova la etapa actuală.

5. Resursele bancare; noțiune și caracteristica resurselor bancare. Sursele formării și structura resurselor proprii ale băncii. Caracteristica și nivelul resurselor depozitare ale băncii comerciale. Atragerea resurselor nedepozitare la banca (emiterea hârtiilor de valoare, atragerea centralizată și descentralizată). Gestiunea resurselor băncii.

6. Solvabilitatea și lichiditatea clientului băncii comerciale: noțiune; conținutul și rolul lichidității și solvabilității clientului băncii. Structura mijloacelor lichide a clientului băncii în baza bilanțului contabil. Determinarea indicatorilor de solvabilitate și lichiditate după bilanțul clientului. Analiza factorilor de influențare a solvabilității clientului băncii. Utilizarea rezultatelor analizei pentru fundamentarea deciziei și variantei de creditare; sursele informaționale despre clienți.

7. Operațiunile de creditare a băncii: noțiune; conținutul; principiile și clasificarea operațiunilor de creditare. Conținutul și analiza cererii de creditare. Conținutul și ordinea încheierii contractului de creditare. Ordinea de acordare a creditelor și asigurarea creditelor. Ordinea rambursării creditelor; monitoringul creditar. Particularitățile rambursării creditelor cu termen expirat. Creditele riscante și analiza lor. Particularitățile creditării persoanelor fizice și întreprinderilor individuale. Analiza eficienței operațiunilor de creditare.

8. Operațiuni și serviciile specifice de creditare ale băncilor comerciale: operațiunile leasing a băncilor comerciale: necesitate; noțiunea și conținutul operațiunilor de leasing. Tipurile relațiilor de leasing și rolul băncilor. Elementele plății de leasing și determinarea mărimii ei. Riscuri în operațiunile de leasing. Operațiunile factoring a băncilor comerciale: necesitatea; noțiunea, conținutul și clasificarea operațiunilor de factoring. Conținutul și încheierea contractului de factoring. Determinarea plății pe operațiuni de factoring.

9. Operațiuni de decontare și operațiuni de casă efectuate de băncile comerciale: noțiunea, principiile și rolul decontărilor prin virament. Tipurile instrumentelor de plată. Caracteristica formelor de decontare prin virament aplicate în Republica Moldova. Aplicarea noilor forme de decontări prin virament în Republica Moldova (cliring, decontări electronice, card-uri bancare. Deservirea de casă a clienților băncii: regulamentul cu privire la efectuarea operațiunilor de casă în Republica Moldova. Organizarea trezoreriei la bănci. Organizarea primirii numerarului de la clienți. Organizarea eliberării numerarului clienților.

10. Riscurile bancare: Noțiune generală de risc și incertitudine în activitatea bancară. Formele de apariție a riscului în activitatea bancară. Clasificarea riscurilor bancare. Etapele de gestiune a riscurilor bancare. Funcția de gestiune a riscului în bancă. Organizarea funcției de gestiune a riscurilor în bancă

Bibliografie:

1. Burciu, A. Sandu P., Sandu G. "Activitatea bancară internațională" București, 1999
2. Basno C., Dardac N. "Operațiuni bancare. Instrumente și tehnici de plată". București, 1996.
3. Basno C., Dardac N. "Operațiuni bancare. Conținut și tehnici". București, 1996.
4. Basno C., Dardac N. Moneda, credit, bănci. Editura didactică și pedagogică. București, 1994.
5. Dănilă N., Berea A. «Managementul bancar: Fundamente și orientări», Editura Economică, București, 2000.
6. Dedu Vasile "Gestiunea bancară", Ed. Didactică și Pedagogică. București.
7. Imereanu M. Gheorghe A. «Tehnica și practica operațiunilor bancare, relațiile agenților economici cu băncile» București 1993
8. Ionescu L. Băncile și operațiunile bancare. Editura economică. București, 1996.
9. Hoanta N. «Bănci bancheri, tehnici și operațiuni bancare în economie de piață» București 1993 .
10. Hoanță N. "Bani și bănci", București 2001
11. Kirițescu C., Dobrescu E. "Băncile. Mica enciclopedie", București 1998
12. McNuaghton D. "Banking Institution in Development markets". Washington 1994 Simon C. Băncile. București, 1993.
13. Rose Peter S. "Commercail Bank Management Producing and Selling Financial Services" IRWIN Inc. 1993
14. Sinkey, Joseph F. Jr. "Commercial Bank financial management in the Financial Services" New York 1992
15. Stoica Mariana "Management bancar", București, Ed. Economica, 1999.
16. Timothy W. Koch. "Bank management", Rinehart and Winston . Inc. 1988.
17. Tudorache D. "Monedă, bănci, credite", București, 2000.
18. Turcu I. "Operațiuni și contracte bancare", București, 1994
19. Turliuc V, Cocriș V., "Monedă și credit", Iași, 1998
20. Банки и банковские операции. Учебник для вузов./Под ред.В. Челнокова.- М.: Высшая школа 1998б с.34-45
21. Банки и банковские операции. Учебник для вузов./Под ред. Проф. Жукова.-М.:Банки и биржи, ЮНИТИ,1997.
22. Банковский портфель. Книга 1, 2, 3. – М.: Соминэк, 1994
23. Банковское дело. Учебник для вузов./Под ред. О.Лаврушина.- М.: Финансы и статистика, 2002
24. Банковское дело. Учебник для вузов./Под ред. В.Колесникова, Л.Кроливецкой.- М.: Финансы и статистика, 1998
25. Носкова. Валютные и финансовые операции /Москва «Финансы»/1998 pag 207-302

COMPARTIMENTUL „Economia monetară internațională”

1. Conținutul relațiilor valutar-financiare internaționale: noțiune; tipuri tranzacțiilor economice internaționale. Rolul relațiilor valutar-financiare internaționale. Sistemul valutar-financiar internațional: crearea sistemului monetar internațional (primele uniuni monetare; crearea sistemului monetar internațional)primele uniuni monetare; crearea sistemului monetar internațional de la Breton-Woods, principiile de funcționarea a lui; apariția și evoluția sistemului actual). Sistemul Monetar European: crearea și funcționarea lui, problemele actuale.

2. Piața monetară internațională: conceptul; caracteristică; conținut. Mijloacele și instrumentele de plată internațională. Valutele (noțiune, conținut, tipuri, convertibilitate). Devize (noțiune, clasificare, conținut). Monedele internaționale (noțiune, tipuri, conținut). Organizarea și efectuarea operațiunilor cu mijloace de plată internațională în Republica Moldova. Problemele activității instituțiilor financiare din Moldova pe piața monetară internațională.

3. Mecanismul cursului valutar: conținutul valoric al monedelor și paritatea monetară. Definirea cursului valutar, tipurile de cursuri. Modele de stabilire a cursului valutar și factorii de influențare. Metodele aplicate în determinarea cursului valutar. Cursul valutar al leului moldovenesc: evoluție; metodele de determinare, problemele menținerii cursului valutar. Influența modificării cursului valutar asupra comerțului extern și dezvoltării economiei naționale. Problemele influenței modificării cursului valutar asupra comerțului extern al Moldovei. Teorii economice asupra cursului valutar.

4. Riscul valutar: noțiune, tipuri, factorii de influențare. Tehnici de acoperire a riscului valutar în cadrul contractului (clauza valutară simplă; clauza coșului valutar simplu și ponderat; clauza monedei internaționale; alegerea monedei de contract; includerea în preț a unei marje asigurătorii; sincronizarea încasărilor și plăților în aceeași valută). Tehnici de protecție împotriva riscului valutar extracontractuale (acoperirea la vedere; acoperirea la termen).

5. Piața valutară internațională: noțiune; caracteristică; conținut. Principalele operațiuni pe piața valutară internațională (operațiunile la vedere; operațiunile la termen; operațiuni de arbitraj valutar; headjuling valutar etc.). Lichiditatea internațională: elementele și gestionarea ei. Caracteristica operațiunilor efectuate de către persoanele juridice rezidente în Republica Moldova pe piețele valutare și problemele existente. Legislația în vigoare.

6. Modalitățile de plată internațională: tipurile de plăți și decontări internaționale; caracteristica modalităților de plată internaționale (acreditivul documentar: noțiune, elementele, clasificarea, procedura bancară de derulare; tipuri; incasoul documentar: noțiune, mecanismul derulării; ordinul de plată; scrisoarea de garanție bancară: noțiune, tipuri etc.); plățile prin cliring; compensația; acorduri valutare; cliringul multilateral. Utilizarea mijloacelor și instrumentelor de plată internațională în Republica Moldova. Legislația Republicii Moldovei.

7. Piața financiară internațională: noțiune; conținut; structură. Instrumentele de bază și participanții la piața de capital. Plasamentul internațional de titluri; investițiile internaționale directe etc. Activitatea instituțiilor din Moldova pe piața financiară internațională.

8. Piața internațională a creditului: concept, conținut, caracteristică și rolul creditului internațional. Tehnica acordării și rambursării creditelor. Dobândă creditului internațional. Posibilitățile de acces la creditul internațional. Creditul internațional în economia Moldovei. Riscurile și garanțiile în creditul internațional. Legislația Republicii Moldova.

9. Lichiditatea internațională. Datoria externă. Lichiditatea internațională și rezervele valutare internaționale. Rezervele internaționale ale Republicii Moldova. Asistența financiară externă și datoria externă. Analiza evoluției și structurii asistenței financiare externe și datoriei externe a Republicii Moldova.

10. Balanța de plăți externe. Balanța de plăți externe: concept, structură, indicatori, factori de influență. Metode de echilibrare și ajustare a Balanței de plăți externe. Interpretarea Balanței de plăți externe. Analiza Balanței de plăți externe a Republicii Moldova.

Bibliografie:

1. Regulamentul privind reglementarea valutară pe teritoriul R.M. din 13 ianuarie 1994.
2. Alexa C. Dicționar de relații economice internaționale, București, 1993.
3. Bran Paul. Relații valutar-financiare internaționale, Ed. Didactică și pedagogică, București, 1990.
4. Bran Paul. Mecanismul monetar, Chișinău, Ed. Știința, 1991.
5. Bran Paul. Relații financiare și monetare internaționale, Ed. Economică, București, 1995.
6. Brezeanu P. Relații valutare și tehnici financiare internaționale. București, 1998.
7. Dobrotă N. Economie politică. Economics, București, 1992.
8. Dobrotă N. ABC-ul economiei de piață moderne. Concepte. Mecanisme. Aplicații practice. București, 1991.
9. Dumitrescu F. Căile stabilității monetare. Ed. Academiei Române, București, 1993.
10. Dăianu D. Funcționarea economiei și echilibrul extern. Ed. Academiei Române, 1992, București, 1992.
11. Fetiniuc V., Lopotenco V., Belobrov A., Relații valutar-financiare internaționale. Concepte, probleme, teste-grilă. Note de curs. ASEM, Chisinau, 2005.
12. Floricel C. Relații valutar-financiare internaționale. Ed. Didactică și pedagogică, R.A. București, 1996.
13. Florea Dumitrescu. Căile stabilității monetare. Ed. Academiei Române. București, 1993, cap.II, cap.X (10,14).
14. Gaftoniuc S. Finanțe internaționale. Ed. Economică, București, 1997.
15. Gaftoniuc S. Finanțe internaționale. Ed. Economică, București, 1995.
16. Gaftoniuc S. Practici bancare internaționale. Ed. Economică, București, 1995.
17. Ion Ignat, Uniunea Economică și Monetară Europeană. Ed. Symposion, 1994, cap.3.
18. Kirițescu C. Relații valutar-financiare internaționale. Ed. Științifică și enciclopedică, București, 1972.
19. Moisiuc Constantin (coordonator), Relații valutar-financiare internaționale, Editura Fundației România de mâine, București, 2002
20. Negruș M. Plăți și garanții internaționale. Ed. ALL, București, 1996.
21. Negruș M. Tehnici de calcul valutar-financiare. Ed. Militară, București, 1992.
22. Nechită Vasile C. Economie politică. Ed. Porto-Franco, Galați, 1991 - vol.I, II.
23. Popa I. Tranzacții internaționale. Ed. Economică, București, 1997.
24. Stoian I. Tehnici de comerț internațional. Pentru pregătirea importatorului și a exportatorului, București, 1992.
25. Voinea Gheorghe, Mecanisme și tehnici valutare și financiare internaționale, Editura Sedcom Libris, Iași, 2003
26. Аленичев В.В., Аленичева Т.Д., Страхование валютных рисков, банковских кредитов, М., Вест-Сервис, 1994.
27. Горбунов С.В. Международный валютный фонд. М. Международные отношения. 1988.
28. Голубович А.Д., Кулагин М.В., Мирамская О.М. Валютные операции. Валютные операции в КБ. МФО. "Менатеп-Информ", 1994.
29. Кэмбелл Р., Макконелл. Стэнли Л. Брю. Экономикс. М.: Международные отношения, 1988.
30. Лавров С.Н., Фролов Б.А. Валютно-финансовые отношения предприятий и организаций с зарубежными партнерами. Финансы и статистика, М., 1994.
31. Международные валютно-кредитные отношения. Под ред. Проф. Л. Красавиной. М. "Финансы и статистика", 1994.
32. Мишель Пебро. Международные экономические, валютные и финансовые отношения.
33. Мовсеян А.Г., Огневцев С.Б., Международные валютно-кредитные отношения, учебник, Москва, Инфра-М, 2003
34. Настольная книга валютного дилера. М. Верба, 1992.
35. Основы внешнеэкономических знаний. Словарь - справочник, М. Высшая школа, 1993.
36. Фишер С. Дорнбуш Р., Шмалензи Р. Экономика, Пер. с англ., М. Дело ЛТД, 1993
37. Шмырева А.И., Колесников В.И., Климов А.Ю., Международные валютно-кредитные отношения, Питер, Санкт-Петербург, 2002

COMPARTIMENTUL „Activitatea investițională și gestiunea portofoliului de investiții”

1. **Noțiuni de bază privind investițiile.** Definiția investiției, elementele de identificare a investiției (obiectul, subiectul, efortul și efectul - definiția și caracteristica acestora), aspecte și trăsături caracteristice investițiilor; criterii de clasificare a investiției (după destinația fondurilor alocate, după obiectul care se urmărește a fi realizat, după gradul de risc pe care îl implică, după structura tehnologică, după sursele de finanțare etc.). Definiția activității investiționale; particularitățile de bază ale activității investiționale; piața investițională: definiție, structura și infrastructura acesteia; baza legislativă și normativă privind activitatea investițională în Republica Moldova.
2. **Proiectul investițional: etapele de elaborare și realizare ale acestuia.** Proiectul investițional: definiție, elementele componente ale acestuia, tipologie (proiect investițional de tip inițiere sau extindere, proiect investițional de tip modernizare sau înlocuire), destinație, structura proiectului investițional (descriere generală, premisele și ideea principală a proiectului, analiza pieței și conceptului de bază, materia primă și livrările, amplasarea, proiectarea și tehnologia, organizarea, resursele de muncă, planificarea realizării proiectului, planul financiar și evaluarea eficienței investiției). Procesul investițional: definiție, conținut, subiecții procesului investițional, fazele procesului investițional (etapele fazei preinvestiționale, fazei investiționale, fazei de exploatare); studiul de fezabilitate a proiectului investițional, scopurile și obiectivele studiului de fezabilitate; componentele studiului de fezabilitate.
3. **Evaluarea eficienței economice a investițiilor.** Conceptul de eficiență a investițiilor. Aspecte metodologice de evaluare a eficienței investițiilor. *Indicatorii statici* de evaluare a eficienței economice a investițiilor (volumul capitalului investit, durata de realizare a lucrărilor de investiții, durata de funcționare a obiectivului, cheltuielile echivalente sau recalculat, investiția specifică, termenul de recuperare a investiției, coeficienții de eficiență economică a investițiilor sau rata de rentabilitate, randamentul economic al investiției). Cuantificarea factorului timp în calculele de eficiență a investiției, conținutul și necesitatea actualizării, noțiunea de anuitate, tipuri de anuități, valoarea prezentă și valoarea viitoare a anuității. Conținutul și semnificația *indicatorilor dinamici*, indicatorul Angajamentul de capital (K), indicatorul Perioada de recuperare actualizată a investiției (DPP), indicatorul Valoarea netă actualizată (NPV), indicatorul Indicele de profitabilitate (PI), indicatorul Rata internă a rentabilității (IRR); implicațiile indicatorului Rata internă de rentabilitate modificată (MIRR), aspecte privind determinarea nivelului ratei de actualizare utilizat la calculul indicatorilor de evaluare a eficienței economice a investițiilor.
4. **Surse de finanțare a investițiilor și costul capitalului investit.** Structura resurselor de finanțare a investițiilor, surse interne de finanțare a investițiilor, surse externe de finanțare a investițiilor; forme noi de finanțare a investițiilor, necesitatea investițiilor cu capital străin. Costurile marginale ale resurselor interne de finanțare a investițiilor, costurile marginale ale resurselor externe de finanțare a investițiilor: costul acțiunilor, costul obligațiunilor, creditelor, evaluarea costului mediu ponderat al surselor de finanțare a investițiilor (WACC), structura optimă a capitalului investit, cost oportun al capitalului, costul marginal al capitalului și decizia de investiții.
5. **Riscuri în activitatea de investiții.** Incertitudinea și riscul în activitatea de investiții, definirea riscului investițional, criterii și modalități de clasificare a riscurilor investiționale. Metode de evaluare a riscului investițional: dimensionarea riscului cu ajutorul probabilității, metoda arborelui de decizii, modelul CAPM; reflectarea riscului în calculele de eficiență a proiectului de investiții, analiza de sensibilitate la risc, gestiunea riscului de investiții, modalități de diminuare a riscurilor investiționale.
6. **Climatul investițional și importanța acestuia pentru activitatea investițională.** Concept; factori determinanți (pozitivi și negativi); necesitatea indicatorilor de evaluare; influența asupra deciziilor investiționale. Climatul investițional în Republica Moldova: evoluția; factorii negativi și pozitivi ai climatului investițional; căi de reformare a climatului investițional; atractivitatea investițională a țării și componentele acesteia, imaginea investițională a țării.
7. **Politica investițională la micro- și macro- nivele.** Politica investițională a întreprinderii; scopul, obiectivele, factorii determinanți; intercorelarea cu politica investițională la nivel macroeconomic. Politica de dividend a întreprinderii și rolul acesteia în atragerea investitorilor. Conceptul, scopul și principiile politicii investiționale a statului; instrumente și priorități ale politicii investiționale a statului. Politica investițională a Republicii Moldova; strategia investițională a Republicii Moldova și prioritățile acesteia.
8. **Investițiile de portofoliu și formarea portofoliului investițional.** Concept; tipurile investițiilor de portofoliu; portofoliul investițional; criteriile de clasificare a portofoliului de investiții (după obiect, în funcție de preferințele investorului, în funcție de gradul de atingere a obiectivelor urmărite); factorii necesari la selectarea hîrtilor de valoare (venitul scontat, riscul investițional, caracteristicile fiscale, particularitățile tehnice ale tranzacțiilor cu valori mobiliare); principii de formare a portofoliului investițional; procesul de formare a portofoliului investițional.
9. **Problema selectării portofoliului de investiții și analiza portofoliului.** Curbele indifferenței: concept, particularitățile importante ale curbelor indifferenței; modelul de determinare a rentabilității și a riscului investițional (modelul pieței); indicatorii de determinare a riscului total (variația totală, riscul sistematic, riscul nesistematic); modelul evaluării activului de capital (CAPM). Conceptul de *analiză fundamentală*, metodele de prognoză (strategie descendentă de prognozare, strategia ascendentă de prognozare, prognoza probabilistică); modelul econometric; factorii fundamentali la nivel macroeconomic; analiza rapoartelor financiare ale societăților pe acțiuni (analiza retrospectivă). Esența *analizei tehnice*; axiomele analizei tehnice (mișcările pieței iau în considerare totul, prețurile se mișcă în mod orientat, istoria se repetă); analiza tradițională (principalele configurații: „triunghi”, „cap-umeri”, „zig-zag”); analiza tehnică modernă; analiza tehnică filozofică (teoria lui Elliot).

10. Profitabilitatea investițiilor și riscul investițional. Evaluarea eficienței gestiunii portofoliului de investiții. Profit investițional: concept, elemente; factorii ce influențează mărirea profitului (factorii de natură externă, factorii de natură internă); indicatorii de determinare a rentabilității titlului financiar și a portofoliului investițional (profitabilitatea pentru perioada deținerii activului, profitabilitatea aproximativă, profitabilitatea portofoliului de valori mobiliare); concept general al riscului investițional; tipurile de risc (riscul dobânzii, riscul creditar, riscul pieței, riscul lichidității, riscul afacerii, riscul de retragere preventivă, riscul inflației, riscul diversificabil, riscul nediversificabil); indicatorii de dimensionare a riscurilor hîrtilor de valoare (valoarea medie așteptată, devierea standard, coeficientul de variație, covariația, prețul riscului investițional, coeficientul beta); indicatorii de determinare a riscului de portofoliu (riscul propriu al portofoliului, riscul de piață al portofoliului). Eficiența gestiunii portofoliului: concept general; dimensionarea profitabilității portofoliului de investiții; dimensionarea eficienței gestiunii portofoliului, luînd în considerație riscul; alegerea timpului optim al operațiunilor.

Bibliografie:

1. Strategia Republicii Moldova de atragere a investițiilor și promovare a exporturilor, aprobată prin Hotărârea Guvernului Nr. 234 din 13.10.2006// Monitorul oficial al Republicii Moldova nr.43-45 din 30.10.2006
2. Legea Republicii Moldova cu privire la investițiile în activitatea de întreprinzător // Monitorul Oficial al R. Moldova N 64-66 din 23.04.2004.
3. Caraganciu, A. Bazele activității investiționale/A.Caraganciu, O. Domenti, S. Ciobu. – Chișinău : Ed. ASEM, 2004. – 320 p.
4. Cistelean, L. M. Economia, eficiența și finanțarea investițiilor / L. M. Cistelean. – București : Ed. Economică, 2002. – 536 p.
5. Vasilescu, I. Investiții / Vasilescu I., Romănu I., Cicea C. – București: Ed. Economică, 2000. – 480 p.
6. Caraganciu A., Domenti O., Luchian I. Managementul portofoliului de investiții. – Chișinău: ASEM, 2005.
7. Stoian M., Ene N., Practica gestiunii investițiilor. – București, 2003.
8. Stoian M., Gestiunea investițiilor – București, 2003.
9. Хынку Р., Сухович А., Лукиан И. Основы инвестиционной деятельности: курс лекций. – Кишинэу, 2008.
10. Уильям Ф. Шарп, Гордон Дж. Александер, Джеффри В. Бэйли. Инвестиции – Москва: Инфра - М, 1997.
11. Эрлих А., Технический анализ товарных и финансовых рынков – Москва: ИНФРА-М, 1996.

COMPARTIMENTUL „Piețe de capital”

1. **Piața de capital:** abordări cu privire la piața financiară și de capital; piața de capital – componentă a pieței financiare; conceptul, trăsăturile, rolul și funcțiile pieței de capital în economie de piață; structura pieței de capital (piața monetară, piața bancară, piața valorilor mobiliare; piața primară, piața secundară, piața extrabursieră, piața acțiunilor, piața obligațiunilor, piața contractelor la termen, piața opțiunilor, piața de licitație, piața de negocieri, piețe intermitente, piețe continue, piețe mixte etc.); cererea și oferta pe piața de capital; particularitățile, starea actuală, strategii de dezvoltare a pieței de capital și pieței valorilor mobiliare din Republica Moldova.
2. **Instrumentele financiare primare de proprietate:** acțiunile (concept, tipuri ,caracteristici fundamentale); drepturile generate (de vot, la dividend, de atribuire, de subscriere, de preempțiune); baza legislativă în R.Moldova; evaluarea acțiunilor simple (Indicatorii de evaluare, metode de evaluare); formarea și gestiunea portofoliului de acțiuni; strategiile pasive de gestiune a portofoliului de acțiuni (strategiile de cumpărare și deținere, strategia indexării); strategiile active de gestiune a portofoliului de acțiuni (strategia urmăririi valorii, strategia diversificării, strategia de creștere, strategia rotației de grup, strategiile costului constant și de nivelare a valorii, strategia bazată pe hedging, strategia de cumpărare a acțiunilor cu ajutorul împrumuturilor). Necesitatea și problemele diversificării acțiunilor cotate pe piața valorilor mobiliare a Republicii Moldova.
3. **Instrumentele financiare primare de creanță:** obligațiunile (concept; tipologie; elemente definitorii; dobânda; valoarea nominală; maturitatea; prețul de piață); randamentul (cuponului, curent, la maturitate); indicatorii de evaluare a obligațiunilor zero-cupon (prețul de cumpărare a obligațiunii, rata nominală a profitului pentru perioada de deținere, prețul de vânzare a obligațiunii etc.); indicatorii de determinare a eficienței obligațiunilor cu plata periodică a dobânzilor (rata curentă a profitului la obligațiuni, prețul de vânzare, prețul de cumpărare etc.); durata și sensibilitatea obligațiunii; indicatorii de bază pentru determinarea eficienței portofoliului de obligațiuni (valoarea curentă a portofoliului, profitabilitatea, durata, ritmul creșterii valorii, lichiditatea portofoliului, coeficientul de lichiditate); metode de gestiune a portofoliilor de investiții.
4. **Emisiunea valorilor mobiliare:** procedura emisiunii acțiunilor la constituirea societății; emisiunile suplimentare; emisiunea și modalități de rambursare a obligațiunilor.
5. **Portofoliul de valori mobiliare:** noțiune; principiile și ordinea formării; structura; funcțiile; aspectele juridice; formarea și gestiunea portofoliului de acțiuni; strategiile pasive de gestiune a portofoliului de acțiuni; strategiile active de gestiune a portofoliului de acțiuni; gestiunea portofoliului obligațiunilor; strategiile pasive de gestiune a portofoliului de obligațiuni; strategiile active de gestiune a portofoliului de obligațiuni; principalele reguli de formare și dirijare a portofoliului de valori mobiliare profitabil.
6. **Instrumentele financiare derivate:** contractele „futures” (definire; elementele contractuale; tipologie; domenii de utilizare, lichidarea contractului); contractele „options” (esență; elementele contractuale; tipologie; domenii de utilizare, lichidarea contractului); contracte options (tipuri și caracteristici; domenii de utilizare); contracte SWAP (tipuri,elemente definitorii, mecanismul derulării).
7. **Participanții la piața de capital și activitățile desfășurate de ei:** caracteristica generală a activității emitenților și investitorilor pe piața valorilor mobiliare; participanți profesioniști și activitățile desfășurate de ei (activitate de brokeraj; activitate de dealer;

activitate de underwriting; activitate de administrare a investițiilor; activitate de ținere a registrului; activitate de depozitare; activitate de clearing; alte genuri de activitate; reglementarea activității participanților profesioniști pe piața valorilor mobiliare a Republicii Moldova.

8. **Bursa de valori:** concept; funcții; rol; structura organizatorică; organele de conducere; regulile efectuării operațiunilor bursiere; caracteristica burselor de valori din New-York și Tokio; bursa de valori din R.Moldova (baza legislativă, evoluția; structura organizațională, funcțiile, cerințe privind activitatea de membru), rolul, problemele și perspectiva dezvoltării al Bursei de Valori a Moldovei).
9. **Tranzacțiile bursiere:** definirea tranzacției bursiere; clasificarea tranzacțiilor bursiere, sisteme de tranzacții; tranzacții bursiere la vedere cu instrumente financiare primare; ordinele bursiere și tipologia lor; cursul bursier; clearingul și decontările; tranzacțiile forward cu instrumente financiare primare; tipologia și esența tranzacțiilor forward; tranzacții la termen ferme, tranzacții la termen condiționate, tranzacții în marjă (vânzări scurte); tranzacțiile pe piețele contractelor futures (mecanismul de inițiere și tranzacționare a contractelor futures, determinarea poziției futures, reglarea zilnică a poziției futures, clearingul și decontarea contractului futures); mecanismul organizării tranzacțiilor bursiere pe piața bursieră a Republicii Moldova.
10. **Indicii bursieri:** definire, rol, clasificare; selectarea eșantionului de firme; atribuirea importanței componentelor din eșantion; alegerea datei de referință; modele generale de calcul a principalilor indici bursieri (Dow-Jones, Standard & Poor's, AMEX, NASDAQ, Nikkei, Topix, CAC 40; indici bursieri din R.Moldova).

Bibliografie:

1. Legea Republicii Moldova privind Piața Valorilor Mobiliare. Nr.199-XIV din 18 noiembrie 1998 // Monitorul Oficial. - 1999. - nr. 27-28
2. Legea Republicii Moldova cu privire la Comisia Națională a Valorilor Mobiliare. Nr.192-XIV din 12 noiembrie 1998 // Monitorul Oficial. - 1999. - nr.22-23
3. Legea Republicii Moldova privind licențierea unor genuri de activitate. Nr.451-XV din 30 iulie 2001. Monitorul Oficial. -2001. - nr. 108-109/836
4. Regulile Bursei de Valori a Moldovei. Nr.17/5 din 19 mai 2000 // Monitorul Oficial. – 2000. - nr. 81-83/259
5. Anghelache, G. Piața de capital. Caracteristici, evoluții, tranzacții. – București: Editura Economica, 2004. – 412 p.
6. Ciobanu, Gh. Bursele de valori și tranzacțiile la bursă. – București: Editura Economica, 1997. - 262 p.
7. Ghilic-Micu, B. Bursa de valori. – București: Editura Economica, 1997. - 263 p.
8. Popa, I. Bursa. – București: Editura Adevarul, vol.I, 1993. - 298 p.
9. Popescu, V. Bursa și tranzacții cu titluri financiare. – București: Editura CALL, Clubul Român, 1993. – 335 p.
10. Prisăcariu, M. ; Dornescu, V. ; Stoica O. Tranzacții la bursele de mărfuri și valori. - Bacău: Editura Agora, 1996. – 116 p.
11. Anghelache, G. Bursa și piața extrabursieră. – București: Editura Economica, 2000. – 368 p.
12. Bratu, Ș. Bursa de valori și tranzacțiile cu valori mobiliare. – Craiova: Editura Universitaria, 1998. – 388 p.
13. Gorobeț, I.; Bondarev, V. Practici bursiere internaționale. – Chișinău: Editura A.S.E.M., 2006. – 199 p.
14. Gradu, M. Tranzacții bursiere. Piețele futures și de opțiuni. – București: Editura Economica, 1995. – 207 p.
15. Закон Республики Молдова Nr.199-XIV от 18 ноября 1998 «О рынке ценных бумаг». Monitorul Oficial al R Moldova. -1999. - № 27-28
16. Закон Республики Молдова Nr.192-XIV от 12 ноября 1998 «О национальной комиссии по рынку ценных бумаг». Monitorul Oficial al R Moldova.- 1999.- № 22-23.
17. Закон Республики Молдова Nr.451-XV от 30 июля 2001 «О лицензировании некоторых видов деятельности». Monitorul Oficial al R Moldova. -2001. - № 108-109/836
18. Постановление № 17/5 от 19.05. 2000. Об утверждении Правил Фондовой биржи Молдовы. Monitorul Oficial al R Moldova. – 2000. - № 81-83
19. Иовв, Т. Основы функционирования рынка капитала: курс лекций по дисциплине. -Кишинэу: ASEM, 2004.- 416с.
20. Рынок ценных бумаг:/ Учебник/ Под ред. В.А.Галанова, А.И. Басова.- 2-е изд., перераб. и доп.- М.: Финансы и статистика, 2004.- 448с.
21. Перчинская, Н., Доду, К. Фондовый рынок Молдовы. - Кишинэу: 2001. – 321 с.
22. Иовв, Т. Биржевые операции: курс лекций. – Кишинэу: ASEM, 2006.-455с.
23. Дегтярева, О. И. Биржевое дело. – Москва: ЮНИТИ, 2000. – 680 с.

COMPARTIMENTUL „Prețuri și tarife”

- 1. Conceptul, esența și rolul prețurilor în economie:** Abordarea conceptului de preț în teoria economică. Funcțiile prețului. Sistemul de prețuri și categoriile acestora. Factorii de influență a procesului formării prețului.
- 2. Politica privind formarea prețurilor la întreprindere:** Politica de preț - element al politicii de marketing. Strategia de preț. Alternative strategice în domeniul fundamentării prețurilor. Formarea prețului în cadrul ciclului vital al produsului.
- 3. Adaptarea prețurilor pe diferite tipuri de piață:** Clasificarea și caracteristica tipurilor de piață. Particularitățile formării prețurilor în condițiile concurenței perfecte, în condițiile monopolului absolut, în cadrul concurenței monopoliste, în condițiile oligopolului și duopolului.
- 4. Metodele de determinare a prețurilor:** Metodele de determinare a prețurilor în baza costului. Metodele de determinare a prețurilor orientate spre profit. Fundamentarea prețurilor în funcție de parametrii cost/volum/profit. Metodele de determinare a prețurilor în baza cererii. Metodele de determinare a prețurilor orientate spre concurență. Determinarea prețurilor în baza echilibrului dintre cost, cerere și concurență (modelul 3 „C”).
- 5. Reglementarea de stat a prețurilor și tarifelor:** Liberalizarea prețurilor în R. Moldova. Necesitatea reglementării de stat a prețurilor și tarifelor. Organele cu drept de decizie în domeniul formării prețurilor.
- 6. Metodele de reglementare a prețurilor (tarifelor):** Metodele directe de reglementare a prețurilor (tarifelor). Metodele indirecte de reglementare a prețurilor (tarifelor). Protecția concurenței și politica antimonopol.
- 7. Particularitățile determinării prețurilor în unele ramuri ale economiei naționale din R. Moldova:** Specificul calculării prețurilor în comerț. Fundamentarea prețurilor în agricultură. Particularitățile stabilirii prețurilor la pământ și resursele naturale. Specificul determinării prețurilor în construcții-montaj. Prețurile resurselor energetice.
- 8. Specificul determinării tarifelor la servicii:** Tarifele, parte componentă a sistemului de prețuri. Tarifele pentru serviciile de transport și telecomunicații. Tarifele pentru serviciile gospodăriei comunale și locative. Tarifele pentru serviciile de turism și alimentație publică.
- 9. Prețurile în cadrul comerțului internațional:** Prețurile externe și interacțiunea acestora cu prețurile interne. Categoriile de prețuri practicate în cadrul tranzacțiilor comerciale internaționale. Rolul statului în reglementarea comerțului internațional prin intermediul mecanismului prețurilor. Tehnica determinării prețurilor produselor de import. Fundamentarea prețurilor produselor de export. Specificul stabilirii prețurilor de transfer.
- 10. Sistemul statistic de cercetare a nivelului și evoluției prețurilor (tarifelor) în economie:** Necesitatea, particularitățile și organizarea sistemului statistic a prețurilor și tarifelor. Determinarea nivelului prețurilor (tarifelor) în cadrul analizelor statistice. Indicii de prețuri. Procedee de calcul ale indicilor de prețuri. Prognozarea prețurilor.

Bibliografie:

1. Legea Republicii Moldova „Privind limitarea activității monopoliste și dezvoltarea concurenței”, №906-XII, din 29.01.1992, Monitorul Oficial al R. Moldova №2 din 01.01.1992;
2. Hotărârea Guvernului R. Moldova „Cu privire la modul de reglementare a prețurilor (tarifelor) la producția întreprinderilor-monopoliste” №99 din 26.02.1993, Monitorul Oficial al R. Moldova №2 din 28.02.1993;
3. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova „Cu privire la măsurile de coordonare și reglementare de către stat a prețurilor (tarifelor)”, №547 din 04.08.1995, Monitorul Oficial al R. Moldova №53-54 din 28.09.1995;
4. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova „Cu privire la reglementarea monopolurilor”, №582 din 17.08.1995, Monitorul Oficial al R. Moldova 59-60 din 26.10.1995;
5. Codul fiscal, Legea R. Moldova №1163-XIII din 24.04.1997, Monitorul Oficial al R. Moldova №62 din 18.09.1997;
6. Legea R. Moldova „Privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului” №1308-XIII din 25.07.1997, Monitorul Oficial al R. Moldova №147-149 din 06.12.2001;
7. Standardele Naționale de Contabilitate, Acte normative cu privire la reforma contabilității, Vol. 1, Moldpress, Chișinău, 1998;
8. Legea R. Moldova „Cu privire la tariful vamal” №1380-XIII din 20.11.97, Monitorul Oficial al R. Moldova nr.40-41 din 07.05.1998;
9. Legea Republicii Moldova „Cu privire la protecția concurenței”, №1103-XIV din 30.06.2000, Monitorul Oficial al R. Moldova №166-168 din 31.12.2000;
10. Beju Viorel, Prețuri, Editura economică, București, 2000;
11. Bușmachi Eugenia, Gumovschi Ana, Prețuri și tarife: curs universitar, Editura ASEM, Chișinău, 2005;
12. Gherasim Toader, Carauș Mihail, Prețuri și tarife, Tipografia Centrală, Chișinău, 1998;
13. Moșteanu Tatiana, Prețuri, echilibru concurențial și bunăstare socială, Editura economică, București, 2001;
14. Moșteanu Tatiana, Dalina Dumitrescu, Constantin Floricel, Prețuri și tarife, Editura Economică, București, 1993;
15. Platis Magdalena, Prețul și formarea lui, Editura Economică, București, 1997;
16. Тарасевич В.М., Ценовая политика предприятия, изд. Питер, Санкт-Петербург, 2003,
17. Шуляк П.Н., Ценообразование, Москва, 2001;
18. Салимжанов И.К., Цены и ценообразование, Москва, 1999